

บทที่ 5

บทสรุป

การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามเจตคติของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 และเปรียบเทียบสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามเจตคติของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 จำแนกตามอายุ ประสบการณ์การสอน และระดับการศึกษา ของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 1,553 คน สำหรับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 310 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้ศึกษาค้นคว้าได้ทำการนำส่งแบบสอบถามและเก็บคืนด้วยตัวเอง การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทดสอบค่าเอฟ (F -test) ในกรณีเปรียบเทียบสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามเจตคติของครูผู้สอน จำแนกตาม อายุและประสบการณ์ของครูผู้สอน และการทดสอบค่าที (t - test) ในกรณีเปรียบเทียบสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามเจตคติของครูผู้สอน จำแนกตามระดับการศึกษาของครูผู้สอน

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

จากผลการศึกษาค้นคว้า สรุปผลได้ดังนี้

1. ระดับสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามเจตคติของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 โดยภาพรวม และรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากเรียง โดยเรียงตามค่าเฉลี่ยสูงสุดมาต่ำสุด ดังนี้ ด้านการบริหารจัดการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา และด้านการส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้

2. ผลการเปรียบเทียบระดับสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามเจตคติของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 จำแนกตามอายุของครูผู้สอน พบว่า ครูที่มีอายุต่างกัน มีเจตคติต่อระดับสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของ

ผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ด้านการบริหารจัดการเรียนรู้ รายข้อ ผู้บริหารแนะนำให้ครูผู้สอนใช้สื่อและนวัตกรรมที่เหมาะสมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา รายข้อ ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ครูจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และด้านการนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา รายข้อ ผู้บริหารจัดทำปฏิทินและตารางการนิเทศภายในโรงเรียน ที่มีเจตคติต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการเปรียบเทียบระดับสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามเจตคติของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต1 จำแนกตามประสบการณ์สอนของครูผู้สอน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์สอนต่างกัน มีเจตคติต่อระดับสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาทั้งภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ด้านการบริหารจัดการเรียนรู้ รายข้อ ผู้บริหารแนะนำให้ครูผู้สอนใช้สื่อและนวัตกรรมที่เหมาะสมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รายข้อ ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ครูวัดผลประเมินผลนักเรียนตามสภาพจริง และรายข้อ ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการจัดสอนซ่อมเสริม ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา รายข้อ ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ครูจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และด้านการนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา รายข้อ ผู้บริหารใช้เทคนิคการนิเทศหลายรูปแบบ และรายข้อ ผู้บริหารจัดทำปฏิทินและตารางการนิเทศภายในโรงเรียน ที่มีเจตคติต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผลการเปรียบเทียบระดับสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามเจตคติของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต1 จำแนกตามระดับการศึกษาของครูผู้สอน พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีเจตคติต่อระดับสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาทั้งภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ด้านการบริหารจัดการเรียนรู้ รายข้อ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการภายในกลุ่มสาระ รายข้อ ผู้บริหารเป็นผู้นำในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานักเรียน รายข้อ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดมุมการเรียนรู้ในห้องเรียน รายข้อ ผู้บริหารแนะนำการใช้แหล่งการเรียนรู้ในโรงเรียน รายข้อ ผู้บริหารกำหนดแนวทางส่งเสริมให้นักเรียนได้ไปเรียนรู้จากแหล่งการเรียนรู้ภายนอก รายข้อ ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ครูวัดผลประเมินผลนักเรียนตามสภาพจริง และรายข้อ ผู้บริหารกำหนดวิธีการนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา รายข้อ ผู้บริหารดำเนินการจัดระบบงานวิชาการและจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา รายข้อ ผู้บริหารมีการดำเนินงานวิชาการและการ

เรียนการสอนในรูปแบบที่หลากหลายและเหมาะสมกับสถานศึกษา รายชื่อ ผู้บริหารกำหนดบทบาทหน้าที่ในการพัฒนาหลักสูตรของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร รายชื่อ ผู้บริหารอธิบายวิธีการวิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน รายชื่อ ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการประเมินผลการใช้หลักสูตร และรายชื่อ ผู้บริหารนำผลการประเมินการใช้หลักสูตรไปปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร ด้านการนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา รายชื่อ ผู้บริหารวิเคราะห์ปัญหาความต้องการของครูในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา รายชื่อ ผู้บริหารวางแผนปรับปรุงวิชาการและการเรียนการสอนในรูปแบบที่เหมาะสมกับสถานศึกษา รายชื่อ ผู้บริหารดำเนินการให้มีการนิเทศภายในโรงเรียน รายชื่อ ผู้บริหารมีการวางแผนการนิเทศภายในโรงเรียน รายชื่อ ผู้บริหารจัดทำปฏิทินและตารางการนิเทศภายในโรงเรียน รายชื่อ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูนำผลการนิเทศมาพัฒนาปรับปรุงพัฒนาสื่อ รายชื่อ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูนำผลการนิเทศมาพัฒนาปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ รายชื่อ ผู้บริหารสามารถกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน รายชื่อ ผู้บริหารส่งเสริมพัฒนาครูด้านการวิจัยด้วยวิธีการที่หลากหลายรายชื่อ ผู้บริหารแนะนำวิธีการที่หลากหลายในการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนรายชื่อ ผู้บริหารให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน รายชื่อ ผู้บริหารให้ความรู้แก่ครูเกี่ยวกับกระบวนการการแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนการสอนที่ตนรับผิดชอบ รายชื่อ ผู้บริหารจัดให้มีคอมพิวเตอร์สำหรับครูทำการสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต รายชื่อ ผู้บริหารสามารถให้ข้อเสนอแนะคำปรึกษาแก่ครูเกี่ยวกับการสำรวจและวิเคราะห์ปัญหา การกำหนดวิธีการในการแก้ปัญหา รายชื่อ ผู้บริหารติดตามให้ความช่วยเหลือแก้ไขปัญหา พัฒนาวิธี หรือ นวัตกรรมการวิจัยในชั้นเรียนของครูวิธีการในการแก้ปัญหา และรายชื่อผู้บริหารส่งเสริมให้ครูนำผลการวิจัยไปใช้ในการแก้ปัญหาการเรียนการสอนปรับปรุงหรือพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ที่มีเจตคติต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาค้นคว้าสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามเจตคติของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ระดับสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิจิตร เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิจิตร เขต 1

ตามเจตคติของครูผู้สอนนั้น ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีความสามารถในการบริหารจัดการและจำเป็นต้องนำพาสถานศึกษาให้เจริญก้าวหน้าเท่ากับความสำเร็จทางด้านเศรษฐกิจและสังคมที่เติบโตอย่างรวดเร็ว และมีการแข่งขันกันสูง ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคปัจจุบันจึงต้องมีความเป็นผู้นำในการปฏิบัติภารกิจที่จะนำโรงเรียนเข้าสู่เกณฑ์มาตรฐานการศึกษา ซึ่งถือว่าเป็นเป้าหมายสูงสุดของโรงเรียนและต้องพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพที่เชื่อถือได้ ประกอบกับ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิจิตร เขต 1 ได้มีการนำหลักการบริหารงานยุคใหม่ ที่เรียกว่าการบริหารโดยยึดโรงเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาตนเองเข้าสู่การเป็นผู้บริหารมืออาชีพ และพัฒนาโรงเรียนให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ ปรีชา หมดเอน (2551, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง สมรรถนะด้านการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน อำเภอประโคนชัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 พบว่า สมรรถนะด้านการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ พัทธมน เทียนศรี (2547, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง สมรรถนะการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในฐานะนิติบุคคล เขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี พบว่า สมรรถนะการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในฐานะนิติบุคคลในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามเจตคติของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริหารจัดการเรียนรู้ ด้านพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา และด้านส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ จำแนกตามจำแนกตามอายุ ประสบการณ์การสอน และระดับการศึกษา ของครูผู้สอนสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 ครูผู้สอนที่อายุต่างกัน มีเจตคติต่อระดับสมรรถนะในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน เนื่องจากในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนแต่ละช่วงอายุได้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการเรียนรู้ การพัฒนาหลักสูตร การนิเทศการจัดการเรียนรู้และการวิจัย ทำให้ได้เห็นความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการทุกด้าน โดยเห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการบริหารงานวิชาการ และให้ความสำคัญในงานวิชาการเป็นอย่างมาก ซึ่งสอดคล้องกับ สนิท ชี้อัสต์ (2543, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง สภาพการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี พบว่า ครูที่มีอายุและประสบการณ์ทำงานต่างกันมีทัศนะต่อสภาพการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน และสมชาย คำปลิว (2549, บทคัดย่อ) ที่ทำการศึกษาบทบาทการ

บริหารงานวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษาชั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา อำเภอรามไศล จังหวัดศรีสะเกษ พบว่า ครูผู้สอนที่มี อายุ ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมแตกต่างกัน

2.2 ครูที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน มีเจตคติต่อระดับสมรรถนะในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะครูที่มีประสบการณ์การสอนต่ำกว่า 5 ปี 5 – 10 ปี และ มากกว่า 10 ปีขึ้นไป มีความตื่นตัวในพัฒนาตนเองอย่างจริงจัง ในช่วงระยะเวลาที่พระราชบัญญัติทางการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มีผลบังคับใช้ ดังนั้น ถึงแม้จะปฏิบัติงานด้านการสอนเกินกว่า 5 ปีขึ้นไป แต่ก็เริ่มพัฒนาตนเองอย่างจริงจังในช่วงระยะเวลาเดียวกัน จึงส่งผลให้ทุกคนรับรู้สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน และเห็นว่าผู้บริหารมีภาวะผู้นำและมีความสามารถในการบริหารจัดการสถานศึกษามีการจัดโครงสร้างและการบริหารงานอย่างเป็นระบบ สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมและการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับ สุนทร วิไลลักษณ์ (2540, บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ตามทัศนะของครู พบว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ไม่แตกต่างกัน และวิเชียร ครอบประกอบกิจ (2536, บทคัดย่อ) ที่ทำงานวิจัยเรื่อง สมรรถนะการบริหารงานของผู้บริหารงานโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการศึกษาวิจัยพบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อสมรรถนะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน โดยส่วนรวมรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

2.3 ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน เจตคติต่อระดับสมรรถนะในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะครูที่มีระดับการศึกษาทั้งระดับปริญญาตรี และสูงกว่าระดับปริญญาตรี ได้ทำงานร่วมกันในสถานศึกษาเดียวกันที่มีการบริหารสถานศึกษาจากผู้บริหารคนเดียวกัน จึงทำให้รับรู้สมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ สุนทร วิไลลักษณ์ (2540, บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ตามทัศนะของครู พบว่า ครูผู้สอนที่มีวุฒิมัธยมศึกษา ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ไม่แตกต่างกัน และวิศิษฐ์ ขวัญเมือง (2536, บทคัดย่อ) ที่ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดนราธิวาส

ตามทัศนะของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนราธิวาส พบว่าที่มีพฤติกรรมการศึกษาที่แตกต่างกัน มีทัศนะต่อการศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ไม่แตกต่าง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลศึกษาค้นคว้าไปใช้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาสมรรถนะด้านการส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ให้มากยิ่งขึ้น โดยอาจศึกษาอบรมเกี่ยวกับการวิจัยหรือทำการวิจัยร่วมกับครูในโรงเรียนเนื่องจากผลการวิจัยพบว่าด้านการส่งเสริมให้มีการวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น

2. การบริหารงานวิชาการจะบรรลุผลตามขอบข่ายงานวิชาการขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการบริหารงานวิชาการ ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา โดยผู้บริหารจะต้องสื่อสารเผยแพร่ให้ครูและ ผู้ปกครองได้เข้าใจ แสวงหาวิธีการที่จะส่งเสริมให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองเพื่อฝึกฝนให้ เกิดทักษะการเรียนรู้ อันจะส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต ดังนั้นการส่งเสริม สนับสนุนและ เตรียมความพร้อมผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการบริหารงานวิชาการจึงมีความสำคัญ ตลอดถึงการ พัฒนาครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งแสวงหาความร่วมมือกับหน่วยงานทางการศึกษา บุคคลในชุมชนมีส่วนร่วม ในการจัดการเรียนการสอนโดยนำความรู้ประสบการณ์และภูมิปัญญา ท้องถิ่นของบุคคลมาใช้ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองของนักเรียน

ข้อเสนอในกาศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

1. ควรจะศึกษาค้นคว้าสมรรถนะของขอบข่ายการบริหารโรงเรียนให้ครบ ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงาน วิชาการ ด้านการบริหารทั่วไป ด้านการบริหารงานด้านบุคลากร และด้านการบริหารงานงบประมาณ เพื่อที่จะทราบบทบาทของผู้บริหารในการบริหารงานด้านต่างๆ และปัญหาการบริหาร เป็นแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษาต่อไป

2. ควรมีการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูเพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาครูให้มีความรู้ และความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนได้

3. ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพและคุณภาพทางการศึกษาของสถานศึกษา